

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 16Csp/6/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217200342
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2017:2217200342.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudcom Michalom Novotným v sporovej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, Mýtna 48, Bratislava, zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát v Bratislave (zn. XXXXXXXX), proti žalovanej: C. G., E.. XX. A. XXXX, D. XXX/X, K. A., o 210,65 € s prísl., takto

rozhodol:

- I. Žaloba o zaplatenie 210,65 € s 8,25 % ročným úrokom z omeškania od 20. marca 2014 sa zamietá.
- II. Stranám sa nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca - Consumer Finance Holding, a.s., sa žalobou došlou tunajšiemu súdu 11. januára 2017 domáhal voči žalovanej zaplatenia súm uvedených vo výroku. V žalobe predniesol, že 13. mája 2011 so žalovanou uzavrel zmluvu č. XXXXXXXX, ktorou jej poskytol pôžičku 600 €. Tú mala splácať v 48 mesačných splátkach po 12,86 €. V dôsledku neplnenia povinností veriteľ úver zosplatnil, no žalovaná dlh neuhradila.

2. Pôvodný žalobca počas konania postúpil pohľadávku na žalobcu - spoločnosť Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., na základe čoho súd pripustil zmenu na strane žalobcu podľa § 80 Civilného sporového poriadku (uzn. č. k. 16 Csp 16/2017-30).

3. Žalovaná sa k žalobe doručenej do vlastných rúk 4. júla 2017 nevyjadrila.

4. Pretože vo veci ide len o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota bez príslušenstva nepresahuje 1.000 €, súd bez nariadenia pojednávania v tomto spotrebiteľskom spore [§ 297 písm. b) C. s. p.] vykonal dokazovanie listinami, a to: žiadosť a zmluva o poskytnutie pôžičky (č. l. 3), všeobecné obchodné podmienky (č. l. 4), prehľad splátok a úhrad (č. l. 8), predžalobná upomienka (č. l. 5) s obálkou (č. l. 6), oznámenie s podacím hárkom (č. l. 29) a v spojení všeobecne známymi a uznanými skutočnosťami (§ 186 ods. 2, § 150 a § 151 ods. 1 C. s. p.) zistil tento

skutkový stav:

5. a) Consumer Finance Holding, a.s., bola spoločnosťou, ktorej predmetom podnikania bolo okrem iného poskytovanie úverov a pôžičiek z vlastných zdrojov. Žalovaná nie je podnikateľom a v prerokúvanej veci nekoná na účely svojej podnikateľskej činnosti.

b) Uvedená spoločnosť ako veriteľ a žalovaná ako dlžník 13. mája 2011 podpísali listinu označenú ako „Žiadosť a Zmluva o poskytnutie pôžičky“ ev. č. XXXXXXXX (č. l. 3). V časti tejto listiny označenej „III. Schválená výška pôžička“ sú okrem iného vymedzené „Schválená výška pôžičky“ 350 €, „Celková suma

pôžičky“ 600 €, mesačná splátka 12,86 € (v tom poistenie 0,36 €), počet splátok 48, ročná úroková sadzba 33,83 %, termín konečnej splatnosti „05/2015“, ročná percentuálna miera nákladov, ako aj priemerná ročná percentuálna miera nákladov. V časti zmluvy o pôžičke označenej „Klient“ je okrem iného obsiahnuté predtlačené ustanovenie tohto znenia: „...prehlasujem, že som sa pred podpísaním Zmluvy oboznámil s Podmienkami a Všeobecnými obchodnými podmienkami (ďalej ako VOP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, prevzal som ich, súhlasím s nimi, nemám k nim žiadne výhrady a zaväzujem sa ich dodržiavať.... Prehlasujem, že súhlasím so Zmluvnou pokutou a Sankčným úrokom prislúchajúcim Spoločnosti pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti platiť splátky riadne a včas, ako aj s tým, že Spoločnosť má možnosť účtovať si kompenzáciu ušlých výnosov. ...“ Tesne nad podpisom zmluvných strán je umiestnené ich predtlačené vyhlásenie, v zmysle ktorého „Riadnym vyplnením a podpísaním tejto Zmluvy všetkými stranami uzavrela Spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. s Klientom Zmluvu, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Podmienky a Všeobecné obchodné podmienky.“

c) K zmluve o pôžičke sú predložené „Všeobecné obchodné podmienky“ platné od 11. júna 2010 (č. I. 4), ktoré obsahujú okrem iného tieto ustanovenia:

„1. DEFINÍCIE A VÝKLADOVÉ PRAVIDLÁ

1.1 Definície...

Celková suma Pôžičky: znamená súčet všetkých Splátok dohodnutých medzi Klientom a Spoločnosťou v Zmluve....

Podmienky: znamená špeciálne obchodné podmienky vydané Spoločnosťou podľa § 273 Obchodného zákonníka, vrátane akýchkoľvek ich zmien doplnení a novácií....

Pôžička: znamená spotrebiteľský úver v čiastke poskytnutej Klientovi Spoločnosťou....

2. ÚVODNÉ USTANOVENIA

...2.3 Tieto VOP a Podmienky sú prílohou Zmluvy a tvoria jej neoddeliteľnú súčasť a určujú časť obsahu Zmluvy, pokiaľ v Zmluve nie je výslovne uvedené inak....

6. PODMIENKY SPLÁCANIA

...6.2 Pokiaľ nie je v Splátkovom kalendári a/alebo Zmluve a/alebo Podmienkach a/alebo VOP stanovené inak, sú Splátky splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci....

6.4 Prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení Zmluvy a/alebo doručení Služby, pokiaľ nie je dohodnuté inak...“

Ďalšie časti všeobecných obchodných podmienok upravujú konanie a preukazovanie totožnosti strán, spôsob prijatia návrhu zmluvy, základné práva a povinnosti, podmienky splácania, zabezpečenie, RPMN, priradenie platieb a započítanie, uzatvorenie zmluvy na diaľku, zodpovednosť, poplatky, pokuty a sankčné úroky, skončenie zmluvy, doručovanie a všeobecné ustanovenia.

d) Žalovaná zaplatila od 29. júna 2011 do 27. novembra 2013 celkovo 372,94 €, ďalšie splátky nezaplatila (prehľad na č. I. 8). Vzhľadom na to veriteľ listom z 25. januára 2014 vyzval žalovanú na úhradu omeškaných splátok s upozornením na zosplatnenie celej pôžičky (č. I. 5). List bol pre žalovanú uložený na pošte 7. februára 2014 (obálka č. I. 7).

d) Listom z 25. apríla 2017 (č. I. 29) Consumer Finance Holding, a.s., oznámila žalovanej, že svoju pohľadávku zo zmluvy č. XXXXXXXX uzavreť 13. mája 2011 vo výške 241,72 € postúpila na žalobcu.

6. Takto zistený skutkový stav, pokiaľ nevyplýva zo skutkových tvrdení žalobcu, ktoré sa považujú za nesporné podľa § 151 ods. 1 C. s. p., vyplýva z vykonaných dôkazov hodnotených vo vzájomnej súvislosti (§ 191 C. s. p.).

Skutkové zistenia v bode 5 sú v podstate len reprodukciou príslušných listinných dôkazov, resp. ich častí, voči pravosti ktorých neboli vznesené žiadne námietky, ako aj tvrdení žalobcu, ktoré žalovaná nespochybnila.

Právne vec súd posúdil takto:

7. Žalobca sa domáha svojich nárokov zo zmluvy z 13. mája 2011, ktorou veriteľ poskytol dlžníkovi peňažné plnenie a dlžník bol povinný splácať ho v dohodnutých splátkach. Pretože veriteľ konal pri uzatváraní v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalovaná nekonala na taký účel, spĺňajú definíciu veriteľa (dodávateľa) a spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z. z.

o spotrebiteľských úveroch účinného k tomuto dňu, ako aj § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka účinného k tomuto dňu, a zmluva medzi nimi je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. a zároveň spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Potom najneskôr od účinnosti zákona č. 106/2014 Z. z. (1. apríla 2015) sa však aj v absolútnych obchodnoprávných vzťahoch musia prednostne použiť ustanovenia občianskeho práva, ak ide o spotrebiteľské vzťahy (§ 52 ods. 2 druhá veta Obč. zák.).

8. Zmluva o pôžičke z 13. mája 2011 sa tak v tomto prípade spravuje Občianskym zákonníkom ako zmluva o pôžičke (§ 657 a nasl.). Súčasťou zmluvy o pôžičke je aj dohoda o úroku (§ 658 ods. 1 Obč. zák.) vo výške 33,83 % ročne. Podľa názoru súdu však takáto výška úroku odporuje dobrým mravom, a to napriek tomu, že pohľadávka na splatenie pôžičky nie je zabezpečená žiadnym zabezpečovacím prostriedkom okrem dohody o zrážkach zo mzdy a že je poskytnutá v relatívne nízkej sume, takže aj každý úrok sa prejaví relatívne vyššou percentuálnou sadzbou (porov. napr. uzn. NS SR 6 MOBdo 5/2009). Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR (napr. 5 Cdo 26/2011) totiž pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Úroková sadzba 33,83 % je podľa názoru súdu jednoznačne neprimeraná, pretože predstavuje tretinové zhodnotenie peňažných prostriedkov na ročnej báze. V relevantnom čase sa pritom podľa všeobecne známych údajov inflácia v Slovenskej republike pohybovala na jednocifernej úrovni (1-3 % ročne) a priemerná úroková miera nových úverov poskytovaných bankami na úrovni 9,74 %. Takto vysoká úroková sadzba nie je odôvodnená ani žiadnymi osobitnými dôvodmi kreditného rizika dlžníka, ani hospodárskou alebo inou situáciou v slovenskej ekonomike. Vzhľadom na tú súd dospel k záveru, že dohoda o takejto úrokovej sadzbe je právnym úkonom, ktorý sa prieči dobrým mravom, v dôsledku čoho je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

9. Dôsledkom neplatnosti dojednania o úrokovej sadzbe je však úplná absencia akejkoľvek úrokovej sadzby v zmluve o pôžičke z 13. mája 2011. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. v rozhodnom znení sa však úver pre absenciu úrokovej sadzby považuje za bezúročný a bez poplatkov. Neplatnosť dohody o úrokovej sadzbe v úverovej zmluve tak mala za následok, že veriteľ nemôže požadovať úrok z poskytnutého úveru. Veriteľ tak má nárok len na zaplatenie istiny 350 €, a to v dohodnutých splátkach 12,86 €. Pri takýchto splátkach by bola istina splatená najneskôr 28. splátkou v poradí ($350 : 12,86 = 27,22$). Z ustanovenia ods. 6.2 všeobecných obchodných podmienok vyplýva, že splátky sú ročné do 20. dňa kalendárneho mesiaca a z ods. 6.3 všeobecných obchodných podmienok vyplýva, že prvá splátka je splatná v mesiaci po uzavretí zmluvy. Zmluva bola uzavretá 13. mája 2011, prvá splátka teda bola splatná 20. júna 2011 a posledná 20. septembra 2013. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka použiteľného najneskôr od 1. apríla 2015 (zákon č. 106/2014 Z. z.) však zároveň platí, že ak je dohodnuté plnenie v splátkach, plynie trojročná (§ 101 Obč. zák.) premlčacia doba odo dňa ich zročnosti. Premlčacia doba poslednej splátky tak uplynula 20. septembra 2016, žaloba však bola podaná 11. januára 2017, takže v čase jej podania už boli premlčané všetky splátky. Nárok na úroky z omeškania ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku pritom podlieha rovnakému premlčaniu ako záväzok hlavný. Premlčanie všetkých splátok tak malo za následok aj premlčanie nároku na úroky z omeškania z týchto splátok. Zmena v osobe veriteľa v podobe postúpenia pohľadávky nemala vplyv na plynutie premlčacej doby (§ 111 Obč. zák.) už aj z toho dôvodu, že k postúpeniu došlo za konania, kedy už účinky premlčania nastali (§ 100 ods. 1 a § 112 Obč. zák.). Keďže žalovaná je spotrebiteľom v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z., musel súd v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa prihliadnuť na premlčanie práva aj bez - inak potrebnej (§ 100 ods. 1 tretia veta Obč. zák.) - námietky žalovanej.

10. Vzhľadom na to súd žalobu v celom rozsahu zamietol (výrok I).

11. O nároku na náhradu trov súd rozhodol podľa § 257 C. s. p., keď plne úspešnej žalovanej pre jej neúčast' na konaní žiadne trovy nevznikli (výrok II).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde. V odvolaní treba popri označení súdu, ktorému je určené, spisovej značky a označenia veci, ktorej sa týka, označení a podpise odvolateľa a uviesť tiež, v akom rozsahu sa tento rozsudok napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody, § 365 C. s. p.) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).